

A HTMT HÍREI**In memoriam Demény Pál (1932–2024)**

Életének 92. évében elhunyt Demény Pál György demográfus, közgazdász, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. A Professzor úrtól Tóth Pál Péter, az MTA doktora gondolataival búcsúzzunk. [...] Munkásságának egyértelmű elismerését jelentette, hogy 1986-ban magyarként őt választották meg a Population Association of America elnökévé...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Megjelent a REGIO 2024/3. száma

Megjelent a REGIO folyóirat 2024/3. száma, amely többek között az MTA külső köztestületi tagjainak írásait is tartalmazza. A „Nemzetképek” tematikus blokkban olyan tanulmányok olvashatók, mint Hegedűs Nicoletta írása az erdélyi románok magyarságképéről a dualizmus korában, valamint Marchut Réka elemzése Iuliu Maniu miniszterelnök és a magyarok viszonyáról. L. Balogh Béni Petru Groza magyarság- és Erdély-képét tárgyalja az 1920-as évekig, míg Zahorán Csaba a székelyföldi románság önreprezentációit vizsgálja. A lapszám másik jelentős egysége a nemzetközi kisebbségvédelem témáját járja körül, különösen Vizi Balázs kisebbségvédelmi munkásságára fókuszálva, Jeszenszky Géza értékelésével, valamint Komac Miran és Vizi Balázs szerkesztésében megjelent kötet, a Bilaterális kisebbségvédelem: A magyar-szlovén kisebbségvédelmi egyezmény háttere és gyakorlata (L’Harmattan Kiadó, 2019) ismertetésével...” Forrás: HUNREN.hu: [teljes cikk >](#)

Hadas Miklós: A kisebbségi habitus mintázatai

Hadas Miklós előadást tart A kisebbségi habitus mintázatai címmel 2024. november 5-én, 9:15 és 9:45 között a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának szervezésében. [...] Hadas az előadásban arra fókuszál, hogy a társadalmi struktúrák milyen mértékben befolyásolják az egyének cselekedeteit, különös tekintettel arra, hogy Szlovákiában és Romániában a kisebbségi magyar közösségek diszpozíciói hogyan módosulnak a különféle társadalmi kényszerek és kontextuális feltételek függvényében...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Petrik József: A mesterséges intelligencia a laboratóriumi diagnosztikában

Petrik József A mesterséges intelligencia a laboratóriumi diagnosztikában című előadása 2024. november 7-én, 18:00 és 18:35 között kerül megrendezésre a zágrábi Ady Endre Kultúrkörben. [...] Az előadás középpontjában a mesterséges intelligencia egyre bővülő szerepe áll a laboratóriumi diagnosztikában, ahol az MI alapú szoftverek elősegítik az adatgyűjtés, -feldolgozás és -archiválás hatékonyságát. Az MI mind a pre-analitikus, analitikus, mind a postanalitikus fázisokban hasznosítva új távlatokat nyit a diagnosztikai munkában, támogatva a pontos és gyors eredmények előállítását...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

XXI. Fialtal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája

A Fialtal Kárpátaljai Magyar Kutatók Konferenciája 2024. november 8-án 11:00 és 16:30 között kerül megrendezésre a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. Az eseményt a főiskola és a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány közösen szervezi a Magyar Tudomány Napja alkalmából. A konferencia lehetőséget biztosít a fiatal kárpátaljai kutatók számára, hogy bemutassák kutatási eredményeiket, tapasztalatokat cseréljenek, és szakmai kapcsolatokat alakítsanak ki a tudományos közösségben, ezzel is támogatva a térség tudományos fejlődését...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Konferencia: L.A. Zadeh öröksége – a fuzzy és a lágy számítási módszerek 60 éve

A 2024. november 8-án 09:30 és 18:00 között Szabadkán, az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán megrendezésre kerülő tudományos konferencia középpontjában L.A. Zadeh 1965-ben megjelent, úttörő fuzzy logikai alapcikke és a lágy számítási módszerek bevezetése áll. A rendezvény célja megemlékezni Zadeh munkájáról, amely alapjaiban formálta a mesterséges intelligencia és az alkalmazott tudományok fejlődését. [...] A konferencián elhangzott előadások összefoglalóiból külön rezümé kötet készül majd...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Szabó Károly történészre, az EME első könyvtárosára emlékeztek Nagykőrösön

Nagykőrösön 2024. október 22-én Szabó Károly történészre, az EME első könyvtárosára emlékeztek az Arany János Társaság és a Teleki Sámuel Kulturális Egyesület szervezésében életre hívott programsorozaton. A múzeum épületében a „Nagykőrös, az akadémikusok városa” c. kiállítás megtekintése után az előadások következtek. Sipos Gábor, az EME alelnöke a két évszázaddal

ezelőtt született Szabó Károly múzeumi és egyetemi könyvtárosi tevékenységéről szolt, Hudi Ildikó orvos, Szabó Károly ükunokája pedig „Szabó Károly és az »elveszett« családóm” címmel tartott előadást...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Kisebbségi nyelvek és oktatás Szlovákiában

Sütő Zsuzsanna, a Kisebbségkutató Intézet munkatársa előadást tartott az Eperjesi Egyetem Nemzeti Kisebbségek Nyelve és Kultúrája Központja által szervezett Kisebbségi nyelvek és oktatás Szlovákiában: jelen, múlt és jövő című tudományos konferencián. Előadásának címe: Mi tart otthon? Kisebbségi és többségi magyar hallgatók immobilitási törekvéseinek vizsgálata Közép-Európában...” Forrás: HUNREN.hu: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Több mint 200 hallgató vett részt a XIII. Kárpátaljai Vándoregyetemen

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány a Soós Kálmán ösztöndíjprogram részeként a 2024/2025-ös tanévben is megszervezte a Kárpátaljai Vándoregyetemet. Az idén 13. alkalommal megvalósuló tudományos-ismeretterjesztő programnak öt intézmény biztosított helyszínt: a beregszászi Kálvin János Református Szakkollégium, az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási Tudományos Intézete, a radvánci Szent Gellért Római Katolikus Szakkollégium és a házigazda a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. [...] Az öt helyszínen a meghirdetett témakörökben 201 résztvevő ismerhette meg a legfrissebb tudományos eredményeket...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Közyűlést tartott a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács

Megtartotta éves közgyűlését a Kárpátaljai Magyar Turisztikai Tanács (KMTT) október 26-án. [...] „Örömteli az, hogy a nehéz időszakok közepette is van lehetőség a turizmusról beszélni, turisztikai gyűlést tartani, különböző feladatokra koncentrálni, a megvalósult projektekről beszámolni” – mondta beszédében Berghauer Sándor, a KMTT alelnöke, az MTA külső köztestületének tagja, a II. RFKMF rektorhelyettese. [...] Nagy Orsolya, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földrajz és Turizmus Tanszékének adjunktusa rávilágított, hogy a turizmus nemcsak gazdasági szempontból fontos tényező Kárpátalján, hanem a kulturális örökségünk egyik kulcsfontosságú tényezője is...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Vállalkozói karrier nap a felsőfokú szakképzési intézetben

Tíz éve nyitotta meg kapuit a fiatalok előtt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézete. Ennek tiszteletére tartalmas programsorozattal készülnek, aminek részét képezte a karrier nap is, amit az intézmény számvitel és adóügy szakos hallgatói számára tartottak. [...] Nagyon fontosnak tartjuk, hogy példákkal nyújtsunk segítséget a fiataljaink számára, ezekből azt is megtanulhatják, hogy nem minden kezdeményezés lesz sikeres, de nem szabad feladni, hangsúlyozta a karrier nap főszervezője Loszkori Gabriella, a főiskola Számvitel és Auditálás tanszékének vezető helyettese. A tervek szerint az elkövetkező időszakban több hasonló rendezvényt is fognak tartani a Felsőfokú Szakképzési Intézetben...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: A császármetszések aránya az ajánlottnál négyszer nagyobb Romániában

2023-ban a romániai szülések 60 százaléka császármetszéssel történt, írja a PressOne az egészségügyi minisztériumtól kapott adatok alapján. Ez az arány négyszer nagyobb annál a 15 százaléknál, amit az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ajánl. [...] A felmérés szerint ugyanakkor a szülő nők nagy hányada, 59 százaléka a fájdalomtól és szövődeményektől való félelem miatt dönt a császármetszés mellett...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: A megyék összevonása olyan vörös vonal, amit nem engedünk átlépni

„Legyen világos mindenki számára: semmilyen megyeösszevonást nem támogatunk. Közigazgatási reformról és hatáskörök módosításáról lehet tárgyalni, megyehatárok módosításáról nem lehet tárgyalni” – szögezte le Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester a Tamás Sándorral közösen tartott sajtótájékoztatón, amelyen rámutattak: az erdélyi magyar jövőt veszélyezteti a tervezett közigazgatási átszervezésre vonatkozó legújabb törvénytervezet. [...] Az ország 319 városából csak 89 maradna meg. [...] Egy település nem attól város, hogy több mint 20 ezer lakosa van, hanem, hogy rendelkezik-e olyan szolgáltatáscsomaggal, amit egy város nyújt a lakóinak, véli Antal Árpád...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Nagyenyeden szervezték meg a képzős diákok első országos projektversenyét

A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium volt a házigazdája október 25. és 27. között az első alkalommal megszervezett versenynek, amely a magyarul tanuló képzős diákokat szólította meg. Az esemény névadója Gáspár János író, pedagógus, a nagyenyedi tanítóképző megalapítója. A szombaton zajlott versenyen négy intézmény, a kézdivásárhelyi Bod Péter Tanítóképző, a zilahi Gheorghe Șincai Pedagógiai Líceum, a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnázium és a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium vett részt. [...] Az úttörő kezdeményezés ötletgazdája Bartha Melinda, a nagyenyedi Bethlen-kollégium pedagógiatanára, megvalósítója pedig az iskola tanári kara és a Bethlen Gábor Alapítvány voltak...” Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Könyv a szia és servus együttéléséről

Nekünk, erdélyieknek, életünk természetes része és velejárója a román—magyar együttélés, minden pozitív és negatív hozadékaival együtt. Érzékeny téma, sokan nem mernek felszólalni és véleményt nyilvánítani a kérdésben, Sorin Mitu kolozsvári román történész azonban mégis kísérletet tett erre. Románok és magyarok – A képzelet ezeréves háborúja címmel, közel 600 oldal terjedelemben vezeti az olvasót a két nemzet közös történelmében. A Polirom kiadó gondozásában megjelent kötet bemutatójára a Book Corner Librariumban került sor múlt csütörtökön Constantin Bărbulescu és Lőnhárt Tamás történészekkel. [...] A történészek gyakran elfelejtik, hogy a szövegeiket olvasni is fogják – jegyezte meg Bărbulescu utalva arra, hogy az általuk leírtak gyakran annyira szakmaiak és bonyolultak, hogy a szélesebb olvasóközönség számára érthetetlenek. Sorin Mitu nem állt be ebbe a sorba, s bár a mű megközelítőleg 600 oldalra rüg, olvasmányos és élvezetes...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: „Nem volt olyan forгатókönyv, amivel megnyerhettük volna a mohácsi csatát”

Ma sem tudnánk biztosan megmondani, mit kellett volna jobban csinálni ahhoz, hogy a dolgok másképp történjenek – állítja interjúnkban B. Szabó János, a Magyarságkutató Intézet Történeti Kutatóközpontjának igazgatója. A korszak kiváló ismerőjét arra kértem, hogy úgy beszéljünk a mohácsi csatához vezető fejleményekről, a küzdelemről és a következményekről, hogy az erdélyi vonatkozásokat is kidomborítsuk. [...] A diplomáciai helyzet tehát rosszabb nem is lehetett volna. Máig népszerű az a magyarázat, hogy a belső anarchia, a főúri széthúzás vezetett Mohácshoz. Ez az egész történet olyan, hogy amikor az emberek elkezdnek a múltjukról gondolkodni, akkor mintha elfelejtenének mindent, amit a jelenről tudnak. Azt feltételezik, hogy 500 évvel ezelőtt teljesen másfajta emberek lakták a földgolyót, nem pont olyanok, mint amilyenek mi vagyunk...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Több mint 60 ezer éve termeli újra magát a Keleti-Kárpátokban a Föld egyik legöregebb növénye

Az *Andryala laevitomentosa* nevű ritka növény lehet a Föld egyik legöregebb növényi organizmusa, miután több mint 60 ezer éve él ugyanazon a helyen a Keleti-Kárpátokban az időközben bekövetkezett jelentős klímaváltozások ellenére, állítja egy nemzetközi kutatócsoport, amelynek a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem egyik professzora is tagja. [...] A növény szinte egyáltalán nem termel életképes magvakat, ehelyett vegetatív módon, azaz hajtásokkal szaporodik...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Rekordot döntött a Szent Anna-tó vizének hőmérséklete

Az elérhető adatokhoz képest, de valószínűleg az elmúlt évszázadokra vonatkozóan is rekord magas hőmérsékletet mértek 2024. július 15-én kora délután a Szent Anna-tó vizében, amely fél méter mélységben 30,9 Celsius-fokos volt, [...] derült ki a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának közleményéből. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Máthé István az MTA külső köztestületi tagjának vezetésével és a HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet, Vörös Lajos koordinálásával 2012 óta monitorozza a Szent Anna-tó vízminőségét. [...] A kutatók kiemelik, hogy a Szent Anna-tó vizének melegedése nem egyedi jelenség...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: A zaklatás igenis jelen van a tanintézetekben, foglalkozni kell vele!

Magyarországon évente harminc-negyven, azaz egy osztálynyi diák lesz öngyilkos amiatt, hogy zaklatják – hívta fel a figyelmet Marosvásárhelyen, a Kult kulturális alternatív fesztiválon tartott előadásán a Jócó bácsiként közismert Balatoni József pedagógus, tréner és író, aki 15 éve foglalkozik kamaszokkal. [...] A bántalmazásnak különböző formái vannak, a fizikai – amikor valakit megvernek, lökdösnek – a gyerekek körében a legkevésbé fordul elő. A leggyakoribb a verbális zaklatás, a szidalmazás, gúnyolódás, poénkodás valakinek a kárára. Rejtett zaklatásnak minősül a pletyka...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Fergeteges Vihar Prospero Színházában

„A Vihar Shakespeare utolsó nagy műve, az életmű szintézise, így nem véletlen, hogy kritikusok egész nemzedéke látta bele a szerző búcsúját a színházról, költői végrendeletét vagy épp filozófiai és művészi önéletrajzát. Peter Brook szerint ez a darab „egyáltalán nem az, aminek látszik; szigeten játszódik és mégsem szigeten; egy nap alatt és mégsem egy nap alatt; a vihar olyan

eseménysorozatot vált ki, amely a vihar elülte után is továbbviharzik; foglal magában rontást, gyilkosságot, cselszövést és erőszakot; ez a darab Shakespeare tökéletes végső üzenete, ez a darab az ember egész létevel foglalkozik”. [...] Az előadás talán legszebb momentum, amikor Prospero köpenyét átruházza Arielre, aki meghatódottan, boldogan bújik bele. Ennél szebb, őszintébb gesztust talán el sem lehetne képzelni. Mester és tanítvány meghitt, bizalmas kapcsolata, az átörökítés gyönyörű gesztusa...” 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Iskola másként program a színházban

Az előadás születése című, nagy sikernek bizonyuló eseményével a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata is az iskola másként program szerves részévé vált. A tavalyi és idei esztendőkből több ezer diák vett részt e színházi körbevezetésen. [...] A részletekről Lőrinczi Adrienn közönségszervezővel beszélgettünk...” E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Helikon 2024. októberi második száma

Megjelent a Helikon második októberi, 2024/20-as száma, amely tematikus blokkal emlékezik meg Csiki Lászlóról, aki idén töltötte be 80. életévét. A költőről közöl vezércikket Papp Attila Zsolt, esszét Balázs Imre József és Fekete Vince, tanulmányt Márkus Béla és Molnár H. Magor, prózát Márton Evelin...” E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Új világról szól a Bekecs Táncszínház

Szinte két-három naponta van fellépés a táncszínház munkanaplójában, a hónap végére egy magyarországi kis turné is be van tervezve. Ennek ellenére több újdonsággal is találkozunk az intézménynél: táncoktatás és táncház indult, folyik a bérletek értékesítése a következő színházi évadra, folytatódik és szélesedik a vidéki néptáncoktatási programjuk, és ott van az új előadás is. Minderről Benő Barna Zsolt, a Bekecs Táncszínház igazgatója számolt be a Népújságnak...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Valójában mire szolgál a szlovák nyelvtörvény?

Úgy tűnik, hogy a kulturális minisztérium javaslata az államnyelvről szóló törvény szigorítására nem talál megértésre a nyilvánosság részéről, és azt sem tudjuk, hogy egyáltalán a kormány támogatja-e. [...] A büntetésektől azonban sokkal gyakoribbak a büntetéssel való fenyegetések. [...] A kulturális minisztérium rendszeresen és mélyrehatóan ellenőrizte a magyarajkú lakosokkal rendelkező települések önkormányzatainak tevékenységét. [...] A kulturális minisztérium ugyanis hiába állította és állítja ma is, hogy a törvény nem vonatkozik a kisebbségi nyelvekre. Ez ostobaság, hiszen ha valamilyen helyzetben kötelező az államnyelv használata, azzal más nyelvek használata értelemszerűen korlátozva van. [...] Fiala-Butora János jogász cikke. [...] Az emberi jogi ügyvéddel Somogyi Szilárd beszélgetet a Ma7 podcast műsorában...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Újabb tartalmakkal bővült a Fórum Kisebbségkutató Intézet adatbankja

Újabb tartalmakkal bővült a Fórum Kisebbségkutató Intézet által fenntartott adatbank.sk oldal. [...] Itt található meg 16 szlovákiai magyar sajtótermék, többek között az Új Szó, a Prágai Magyar Hírlap, vagy a Komáromi Lapok teljes digitalizált és szövegfelismerővel ellátott változata. A digitalizált lapok közé most új tartalomként felkerültek a Losonczy Újság 1906 és 1918 közötti lapszámai, illetve a Dolgozó nő és az annak jogutódjaként megjelenő Nő című folyóirat 1952 és 1992 közötti számai...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: A római kori múlt nyomai Izsán és Komáromban

Az izsai Római Kori Tábort nevezik Celemantiának és Leányvárnak is. A több mint száz éve zajló ásatások során még a harmadát sem tárták fel a mintegy 180x180 méteres egykori kihelyezett helyőrségnek. A hely kuriózuma az, hogy a Római Birodalom határán kívül terült el – békeidőben üzleteltek a barbárokkal a rómaiak. [...] Paterka Pál, a Duna Menti Múzeum igazgatója és Ratimorsky Piroska régész ismerteti a római lapidáriumot...” Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Médiakonferenciát tartottak Dunaszerdahelyen

A Perfects Rt. Médiavállalat, melynek többségi tulajdonosa Dunaszerdahely városa, a napokban médiakonferenciát szervezett a felvidéki magyar regionális sajtó, illetve az országosan működő tömegtájékoztatási szolgáltatók regionális tudósítói számára. [...]

A Mire is kíváncsi a csallóközi médiafogyasztó? című prezentáció során Rajkovics Péter nyomatékositotta, hogy elsősorban a Dunaszerdahelyi járásra fókuszáltak. [...] Kiderült, hogy a válaszadók 49%-a konkrétan a Facebookon olvassa az információkat. Ez annyit tesz, hogy lehet, nem is olvassa el az információkat, csak a rövid bevezetőt, amit a közösségi médiában azonnal megtalál...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Hogyan változtathatunk nevet Szlovákiában?

Nem tetszik a vezetéknevünk? Szívesen elhagynánk a szlovák -ová végződést? Kevesen tudatosítják, hogy bizonyos feltételek mellett a nevet meg lehet változtatni. Ennek a lehetőségét vizsgálta ifj. Mészáros Lajos jogász, olvasói levélre reagálva. [...] Nem kell engedély az utónév változtatáshoz pl. idegen nyelvű utónév szlovák megfelelőjére történő fordításakor, vagy fordítva...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Tündér Lala zenés mesejáték próbái Komáromban

Megkezdődtek a Szabó Magda művéből készült Tündér Lala című zenés mesejáték próbái a Komáromi Jókai Színházban. A címszerepet kettős szereposztásban Fördös Zalán és Apostol Áron játssza, akiket közel 80 jelentkező közül választott ki Rédlí Károly rendező és Varga Emese dramaturg. [...] Szabó Magda legismertebb meseregényéből több filmes és színpadi feldolgozás született. A zsarolható vezető rossz példájától a csonka családban nevelkedő gyerek problémáin át a női és férfi szerepek kérdéséig is érinti ez a minden korosztályt megszólító lírai mese...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szerbia készen áll a harmadik klaszter megnyitására

A Tanjug betekintést nyert az Európai Bizottság idei évre szóló Szerbiáról készült jelentéstervezetébe. A dokumentumban megállapították, hogy a harmadik klaszter, amely a versenyképességre és az inkluzív növekedésre vonatkozik, technikailag készen áll a megnyitásra. A jelentés hangsúlyozza, hogy a tárgyalások általános üteme továbbra is a jogállamiság reformjaitól és a Belgrád és Pristina viszonyának normalizálásától függ majd...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Magyar korszakváltások Bene Zoltán új regényében

Bene Zoltán szegedi író volt kedden este a szabadkai Népkör vendége Igazak című kötete apropóján. E regénytrilógia-fonat három idősíkon játszódik: a XIX., a XX. és a XXI. század második és harmadik évtizedeinek fordulóján. A helyszín jobbára Szeged és környéke, a három központi szereplő pedig az Igaz família három, egymástól évszázadnyi távolságban élő nemzedékének képviselője. [...] A szabadkai irodalombarátoknak a Népkör Magyar Kulturális Központnak köszönhetően mutatkozhatott be. Legújabb és néhány korábbi művéről Sándor Zoltán író beszélgetett a szerzővel. A látogatást kihasználva kértünk rövid interjút Bene Zoltántól a Vajdaság Ma számára...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Zenta: Diákok meséltek a hétköznapi hősookról

Szerdán tartották meg Zentán a Hétköznapi hősokek elnevezésű Kárpát-medencei szintű kutatóprogram záróeseményét. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézetben megrendezett projektbemutatón hajdújársi, magyarcsernyei, muzslyai és szabadkai felső tagozatos diákok mutatták be kutatási eredményeiket, amiket Szőke Anna néprajzkutató és Máriás Endre, a Magyar Szó főszerkesztő-helyettese véleményezett. [...] A diákok feladata az volt, hogy a saját községükben kutatásokat végezzenek olyan élő illetve elhunyt emberekkel kapcsolatban, akik valamikor a saját közösségükön belül valami értékeset alkottak, illetve napjainkban is valami értékeset tudnak felmutatni...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Előadás: A magyarság eredete

Október 29-én a Szekeres László Alapítvány vendége Bíró András Zsolt antropológus, a Magyar-Turán Közhasznú Alapítvány elnöke volt, aki A magyarság kialakulása és vándorlása — a legújabb kutatási eredmények tükrében című előadását hozta el Szabadkára. A témát nagy érdeklődés övezte, a SZLA épületének pinchehelységében ugyanis egyetlen szabad hely sem maradt az est kezdetére. [...] Sokan attól félnek, amikor keleti szálakról, a magyarság keleti eredetéről beszélünk, hogy valamit veszítünk az itteni pozíciókból, az európaiságunkból, pedig azt nem kell bizonyítani, 1100 év magáért beszél - hallhattuk Bíró András Zsolttól...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

A Handabasha, avagy a fátyol titka című előadás Zentán

A Zentai Magyar Kamaraszínház Vörösmarty Mihály egyetlen vígjátékát, a Handabasha, avagy a fátyol titka című előadást hozta el a szabadkai közönségnek a délvidéki magyar színháztudomány napján. Görgey Gábor átírata klasszikus, helyzetkomikumra építkezik és abszolút közönségsiker. [...] Szombaton kezdődött az a rendezvénysorozat, amivel megemlékeznek a Délvidéki Magyar Színháztudomány Napjáról. 1945. október 29-én mutatták be Balázs Béla: Boszorkánytánc című darabját Pataki László, a színház alapítójának rendezésében, és tulajdonképpen ezzel az előadással avatták fel a Népszínházat, és ez a nap a Délvidéki Magyar Színháztudomány Napja lett hivatalosan is. [...] Kedden este adták át Szabadkán a vajdasági színháztudomány legrangosabb szakmai elismerését, a Pataki Gyűrű-díjat Kalmár Zsuzsának...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Emléktáblát avattak dr. Jung Károly tiszteletére Gomboson

Gomboson felavatták dr. Jung Károly etnográfus, néprajzkutató emléktábláját. A Kiss Lajos Néprajzi Társaság jóvoltából készült emléktábla a Helyi Közösség épületén kapott helyet. [...] Dr. Jung Károly költő, kritikus és néprajzkutató 1944-ben született Gomboson. 1970-ben szerzett magyartanári oklevelet Újvidéken. Az Új Symposion szerkesztőségi titkára, a Jó Pajtás munkatársa, majd az Újvidéki Egyetem magyar tanszékének rendes professzora volt. Szőke Anna, a Kiss Lajos Néprajzi Társaság elnöke, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Nem csak Gomboson vagy Újvidék területén kutattam, [...] egész Vajdaságot vizsgáltam. [...] Novák Anikó az Újvidéki Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom tanszékvezetője, szintén az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Ami vele kapcsolatban számomra fontos emlék, az a hitelessége...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

November 19-én kezdődik a Desiré fesztivál

Tizenhatodik alkalommal kerül megrendezésre a Desiré nemzetközi/regionális kortárs színházi fesztivál Szabadkán. A november 19-én kezdődő rendezvénysorozat idén a Theatre is Victory, azaz A színház győzelem alcímet viseli. [...] „Idén is lesz Desiré Akadémia, amit tavalgy Bane Filipović szerb, illetve Szerda Zsófia magyar nyelven vezetett. A Desiré Akadémia még alakulóban van, ez egy fiatalokat tömörítő csoportfoglalkozás, ami az előadások elemzésével, kritikájával foglalkozik. Lesznek könyvbemutatók is [...] ismertette Urbán András fesztiváligazgató...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)